

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): etsúnde
Arrieta: iðulí, béjen gánien, iðulítte
Bakio: itjúnite
Bermeo: keþráta
Berriz: étsun
Bolibar: etsún
Busturia: itjúnite
Dima: itjún, itjúnite
Elantxobe: bején, jáušítse
Elorrio: etsúnda
Errigoiti: šapáldu, itjundute
Etxebarri: étsun, etjúnite
Etxebarria: étsun
Gamiz-Fika: itjundute
Getxo: itjúnite
Gizaburuaga: etsúnde
Ibarruri (Muxika): étsunde
Kortezubi: xaušítse, *itjúnide
Larrabetzu: étsunde
Laukiz: itjún in, itjúnite
Leioa: intjún, intjúnite
Lekeitio: túmbaq, tumbáta, etsúnda
Lemoa: ítjun, itjúnite
Lemoiz: itjúnite
Mañaria: etsúnde
Mendata: etsúnda
Mungia: itjúnite
Ondarroa: etsúnde
Orozko: itjündu
Otxandio: itjúnide, sier
Sondika: itjún, itjúnite
Zaratamo: etjún, etjúnide, þota
Zeanuri: itsúli
Zeberio: itjún in
Zollo (Arrankudiaga): itjúnide
Zornotza: etjúnide

Araba

Aramaio: etsíndde

Gipuzkoa

Aia: étsan, étsanda, okértuta
Amezketa: etsándá
Andoain: etsándá
Araotz (Oñati): étsin, etsíndda
Arrasate: itsíndde

Arroa (Zestoa): okértuta, étsanda
Asteasu: botá, sapáldu
Ataun: étsan, étsandá
Azkoitia: étsandá
Azpeitia: okértutá, okértuté, étsanda
Beasain: étsan
Beizama: etsándá
Bergara: étsin, étsíndda
Deba: okértutá, entsánda, etsánda
Donostia: étsan
Eibar: étsin
Elduain: étsána
Elgoibar: etsán
Errezil: étsandá, *okértutá
Ezkio-Itsaso: étsan éin, etsánen, okértutá
Getaria: étsan, étsanda
Hernani: þotá, ókértú, étsanda, okértutá
Hondarribia: etsánta, šampátua
Ikaztegieta: etsán
Lasarte-Oria: ókértutá, érojddá, *etsána
Legazpi: étsán, étsan ín
Leintz Gatzaga: etsíndda
Mendaro: étsandá, okértutá
Oiartzun: etsán, etsándu
Oñati: okértuta, etsánda
Orexo: séarkatú
Orio: étsána, eroriá
Pasaia: étsantá
Tolosa: étsan
Urretxu: okértutá, *étsandá
Zegama: seář, étsandá

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: etsín, etsínda
Alkotz: etsán, botá, etsánta
Aniz: iraúlí, nássi
Arbizu: bóta, nássi (?), etsindá
Beruete: étsán, étsandá
Donamaria: ukér
Dorrao / Torrano: étsindá
Erratzu: bóta (?)
Etxalar: botá
Etxaleku: étsánta
Etxarri (Larraun): étsán, étsanda
Eugi: erori, botá
Ezkurra: ukértú
Gaintza: okértó, balántsató, balántsatota, okértota

Goizueta: iráulí
Igoa: makúrtu, okértu, érorí^k, *étsantá
Jaurrieta: etsóntsja, esóntsja
Leitzta: etsán
Lekaroz: botá, botája
Luzaide / Valcarlos: úskali, *þotá
Mezkritz: bótaík, etsánik
Oderitz: etsándá
Suarbe: makúrtu, makúrtwik, *etsánta, *etsán
Sunbillal: okértu, erori
Urdiain: þóta ín, bótaík
Zilbeti: iráulie, etsánik
Zugarramurdi: jéatuá (?)

Lapurdi

Ahetze: safratú, étsani, aúRfiki, *erori
Arrangoitze: erori, etsaník
Azkaine: erori
Bardoze: erori, íjuri, etsáten
Beskoitzte: etsánarási, áuðíðki
Donibane Lohizune: botá
Hazparne: etsán, *botátu
Hendaia: bóta
Itsatu: erori
Makea: lúReát þotá, luřea' þotátu, aúlikatía, *erori
Mugerre: etsan
Sara: erori
Senpere: erori
Urketa: erori
Uztaritze: þotá, *erori, *aúRðíki

Nafarroa Beherea

Aldude: uskalí, botátu
Arboti: aúðíðki, eórtén, erořten
Armendaritze: etsán
Arnegi: uskáli, *botá
Arrueta: aúðíðki
Baigorri: [ez da galdu]
Bastida: pantſatsen ari (?)
Behorlegi: aúðíkíá
Bidarrai: etsán
Ezterenzubi: erori, aúðhíki
Gamarte: érori
Garrüze: erori
Irisarri: erori, étsan
Izturitze: erori, etsan
Jutsi: erori

Landibarre: etsána, *aúðíðki

Larzabale: aúðhíki, *erori
Uharte Garazi: botá, *erori

Zuberoa

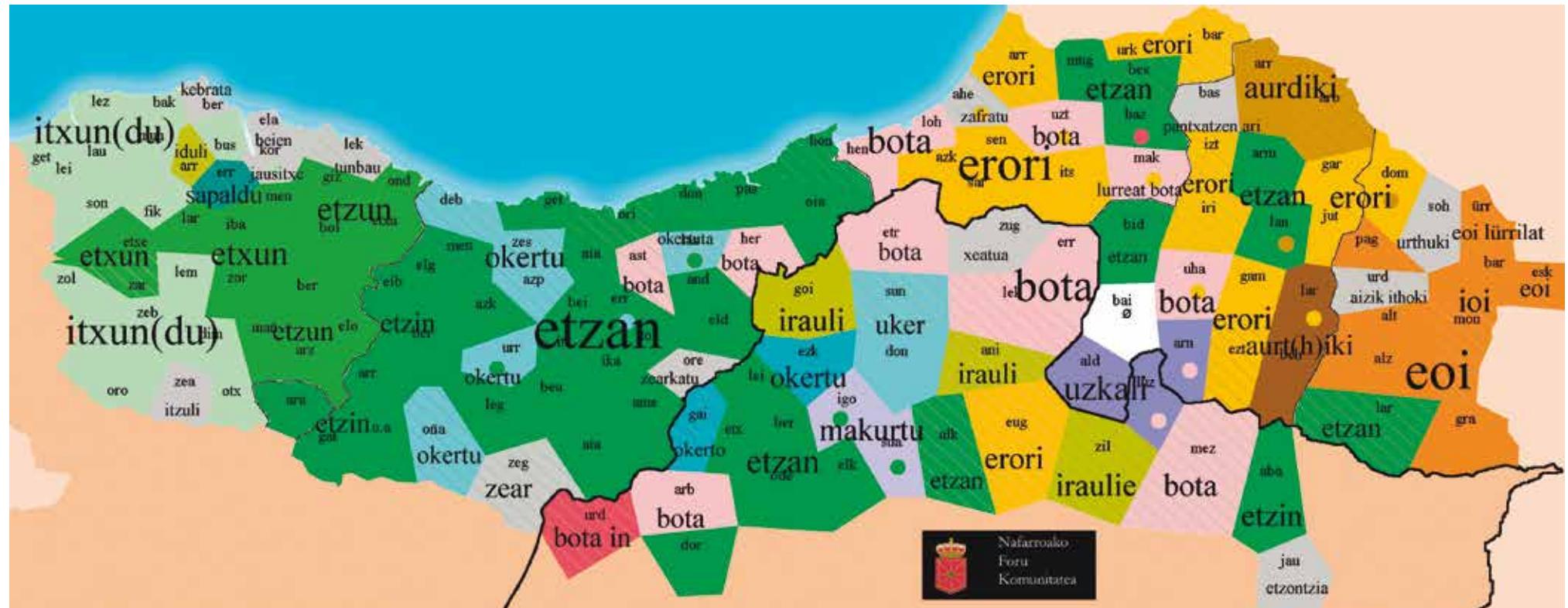
Altzai: eói
Altzürükü: eóí
Barkoxe: iói
Domintxaine: erori, *aúrdíkja
Eskiula: eói
Larraine: étsan, iói
Montori: ioi, ithúki, jörten
Pagola: eoi
Santa Grazi: eói
Sohüta: urthúki, lyřílat eyórten
Urdiñarbe: ajsik ithóki, eói
Ürrustoí: eóí lyřílat, eörten, eóík

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Ahetze (L): aúRfiki
Arbizu (N): étsindá
Bardoze (L): etsáten
Hernani (G): étsanda
Igoa (N): érorí^k
Uztaritze (L): *aúRðíki

1856. Mapa: encamarse (el trigo) / versé / flatten (to)

GALDERA: 43160

bota
bota in
itxun(du)
etzun
etzan (ein)
okertu
okerto
aurdiki
aurt(h)iki
erori
eozi
uzkali
zapaldu
irauli
makurtua
bestelakoak

- Haizeak edo euriak eraginda, gari-landarea lurrera okertzea nola izendatzen den galdeitu da.
- Herri askotan adberbioa bildu da, baina aditzari eman zaio lehentasuna eta aditzaren barnean lematizatu da.
- **Bestelakoak:** aizik ithoki (Urdiñarbe), aulikatia (Makea), balantzato (Gaintza), balantzatota (Gaintza), beien (Elantxobe), beien ganien (Arrieta), etzontzia (Jaurrieta), ezontzia (Jaurrieta), ithuki (Montori), itzuli (Zeanuri), ixuri (Bardoze), jausitxe (Kortezubi), kebrata (Bermeo), lürrilat egorten (Sohüta), nasi (Aniz, Arbizu), pantxatzen ari (Bastida), sanpatua (Hondarribia), sier (Otxandio), tunbata (Lekeitio), tunbau (Lekeitio), urthuki (Sohüta), xeautua (Zugarramurdi), yausitxe (Elantxobe), zafratu (Ahetze), zear (Zegama), zearkatu (Orexa).

- Zollo:** Axiek estau botaten. Au lanparra, auri lanbroa da txarrena garixe botateko.
- Zeanuri:** Itzulite dau.
- Zornotza:** Ori aprobetxetie onduen. Etxunde dauenari etxako bururik asten.
- Arrazola:** Garixe etzunde bada, burue txikixe euko dau arek. Lastue oten da ugeri.
- ONDARROA:** Etzunde dauen garixek estau bia dan beste emoten.
- Getaria:** Jenéalian aundfyá donian... zúzentze a píxfkat, baña dána ez. Mótxian ézta etzáten. Jenéalian gári mardila daón ta lorfyá daón... gízéná ta malúa ta ázi dan tokítán [etzaten da].
- Igoa:** Lurréa bótarfí dáiñin, “étzandd”, ya lurréaño yoánda dáiñin, ásko okérzen baó, lurréaño, “étzan dik”. Lurréa erorí gabé [denean], “makiúrtu” [edo] “okérta dik”.
- Luzaise:** Bueno, “botá” da arrun lurrian balin bada; ola makúrtia balin bada, “uzkáli”.
- Itsasu:** Ogía erorí da. Ordian ogi gíti.
- Hazparne:** Aizeak aurkiti ta geo euriak botatu.
- Gamarte:** Érorí dá. Aiziak botatzen aal du, bana bustiak botatzen du geienik. Bustite den urtian, lutzaten da sobera ta...
- Behorlegi:** Aiziak aurkitzen, ordian errekolta txarra.
- Urdiñarbe:** Aizik ithoki, eoi diik.
- Sohüta:** Urthuki, lürrilat egorten.